

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/127/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624203520
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624203520.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto A., t.č. u starej matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka C. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto A., t.č. B. XXX/XX, A. a otec A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XXX, A., t.č. B. XXX/XX, A., o návrhu starej matky: C. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, A., o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd d o č a s n e z v e r u j e maloleté dieťa A. B., narodeného 13.01.2024 do osobnej starostlivosti starej matky C. B., narodenej XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie menovaného maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 15P/127/2024.

Rodičia maloletého dieťaťa C. D., narodená XX.XX.XXXX a A. B., narodený XX.XX.XXXX sú počas trvania dočasnej osobnej starostlivosti p o v i n n í prispievať na výživu maloletého dieťaťa A. B., narodeného 13.01.2024 výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, mesačne vždy do 20-teho dňa príslušného mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, a to od doručenia tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 18.07.2024 navrhovateľka – stará matka maloletého dieťaťa doručila Okresnému súdu Lučenec (ďalej len „tunajší súd“, alebo „súd“) návrh o vydanie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenia výživného“.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že jej syn a nevesta sa o maloleté dieťa nevedia adekvátne postarať, musí im pri výchove pomáhať. Prišli o bývanie a prácu v Bratislave a prisťahovali sa do A., čo odôvodnili tým, že prišli len na návštevu. Následne vyšlo najavo, že nemajú kde s maloletým bývať. Nie sú schopní vybaviť si nové bývanie, ani stabilnú prácu. Uvažujú o tom, že pôjdu pracovať do zahraničia. Navrhovateľka ako stará matka maloletého im chce pomôcť pri výchove, chce si dať zveriť vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože dieťa potrebuje finančné prostriedky na stravu, oblečenie a plienky. S maloletým dieťaťom treba navštevovať aj detského lekára, čo navrhovateľke ako starej matke nebude robiť žiadne problémy. Matka maloletého dieťaťa a prastará matka ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti už má svoj vek a hlavne má zlý vzťah s matkou maloletého dieťaťa, preto v rodine dochádza k častým hádkam a zasahuje polícia, nakoľko uvedenú situáciu nahlasujú susedovci za rušenie klúdu. Rodičia maloletého dieťaťa holdujú alkoholu, syn navrhovateľky žiarli na družku a preto dochádza v rodine k častým hádkam. Naposledy zasahovala polícia v ich domácnosti dňa 16.07.2024, kedy matka maloletého dieťaťa opustila domácnosť, otec dieťaťa ktorý bol na liekoch a po požití alkoholu vytrhol dieťa z postieľky a išiel ju hľadať, no nenašli ju a preto bolo maloleté dieťa odovzdané

OO PZ a pracovníčkou úradu starej matke do starostlivosti. Maloleté dieťa plakalo a dennodenne je vystavované hádkam, z dôvodu ktorého sa navrhovateľka obáva o jeho život, keďže rodičia sú alkoholici a nie sú schopní sa o také malé dieťa postarať.

Z uvedeného dôvodu navrhovateľka navrhuje, aby súd návrh prejednal a po prejednaní veci zveril maloletého A. B., narodeného 13.01.2024 do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Navrhovateľka ku svojmu návrhu nepriložila žiadne listinné dôkazy. Z obsahu návrhu vyplýva, že aj samotný návrh nebol súdu doručený kompletne.

3. Následne súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o prešetrenie pomerov v domácnosti starej matky C. B., narodenej XX.XX.XXXX na adrese B. XXX/XX, A..

4. Dňa 22.07.2024 bola súdu doručená správa z prešetrenia pomerov, z obsahu ktorej vyplýva, že šetrenie v domácnosti navrhovateľky bolo vykonané dňa 22.07.2024. V čase šetrenia bola doma spolu s matkou navrhovateľky, s maloletým vnukom A. a rodičmi maloletého dieťaťa, ktoré spalo v postieľke, bolo spokojné a čisto oblečené. Rodičia boli v byte. Prastará matka uviedla, že v rodine znovu zasahovala polícia, pretože otec dieťaťa bol pod vplyvom alkoholu a nadával prastarej matke, matka maloletého dieťaťa bola podľa jej vyjadrenia preč asi 3 dni, prespávala pri bratrancovi. Matka maloletého dieťaťa už viackrát opustila spoločnú domácnosť a dieťa nechala v starostlivosti starej matky, tiež požíva alkoholické nápoje.

Rodičia maloletého dieťaťa sa vyjadrili, že si vybavujú prácu v Nitre a v Bratislave a od štvrtka by mali z bytu odísť, momentálne nemajú finančné prostriedky, celú domácnosť financuje prastará matka. Otec dieťaťa bol počas šetrenia pod vplyvom alkoholu, ale uviedol, že od štvrtka sa už zamestná. Priznal, že má problémy s alkoholom a už bol aj na protialkoholickom liečení v Rimavskej Sobote. Prastará matka pri šetrení uviedla, že rodičia maloletého vôbec nevedia hospodáriť s peniazmi, rodičovský príspevok a prídavky na dieťa im trvá len tri dni a neprispievajú vôbec na bývanie a nekupujú pre dieťa čo dieťa potrebuje.

Menovaní bývajú v jednoizbovom byte, kde je zariadená kuchyňa spojená s obývacou izbou, kúpeľňa a WC. Byt je zariadený pekným moderným nábytkom, maloletý má zakúpené dostatočné množstvo vecí na oblečenie, plienky, mliečko, ale všetko to financuje prastará matka. Za byt platia mesačne inkaso v sume 170,- Eur.

V spoločnej domácnosti so starou matkou – navrhovateľkou býva aj jej matka E. F., nar. XX.XX.XXXX, poberateľka starobného dôchodku mesačne v sume 640,- Eur. Rodičom maloletého dieťaťa tunajší úrad odporučil navštíviť odbornú pomoc, pretože majú problémy s alkoholom a zároveň im odporučili odísť z bytu, pretože dieťa je vystavované v domácnosti neustálym hádkam. Stará matka má záujem dieťaťu zabezpečiť potrebnú starostlivosť a vyjadrila sa, že by nechcela aby bolo dieťa umiestnené v ústavnej starostlivosti. Starej matke a rodičom tunajší úrad vysvetlil, že v prípade že zlyhá náhradná osobná starostlivosť budú musieť pristúpiť k ďalším opatreniam.

Rodičia maloletého dieťaťa, ako aj stará matka, nie sú vedení v evidencii na ÚPSV a R Lučenec, pracovisko Poltár, nepoberajú žiadne dávky v hmotnej núdzi. Matka dieťaťa je poberateľka rodičovského príspevku mesačne v sume 345,20 Eur a prídavku na dieťa mesačne v sume 60,- Eur.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec doporučuje návrhu starej matky vyhovieť a zveriť maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazat' na platenie výživného na účet úradu práce Lučenec.

4. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu strán a bez nariadeného pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 330 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Podľa § 331 ods. 1 CSP prvá veta, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia na mieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 CMP, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1 CMP. Ustanovenie § 367 CMP odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti, s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy neodkladné opatrenie môže nahradiť aj rozhodnutie vo veci samej. Súd zároveň poukazuje na ustanovenie § 325 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehavá a nevyhnutná.

15. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti o maloleté deti je prvoradým vždy záujem maloletých detí. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté deti negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujem dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletých detí. Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha. Prisúdil sa zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodičov. Uvedené konštatovania majú na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého a čo je v záujme jeho rodičov.

16. Z obsahu návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia súd zistil, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa v súčasnosti nachádza v domácnosti starej matky, ktorá momentálne zabezpečuje komplexnú starostlivosť o maloleté dieťa. V tej istej domácnosti sa zdržiavajú aj rodičia maloletého dieťaťa, ktorí sú toho času bez bývania, bez zamestnania a bez finančných prostriedkov, o maloleté dieťa sa nedokážu postarať, ako ani zabezpečiť mu vhodné podmienky pre zdravý fyzický i psychický vývin. Podľa vyjadrení starej matky, prastarej matky a zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec rodičia požívajú

alkoholické nápoje (otec bol aj na protialkoholickom liečení), často sa hádajú a plánujú z domácnosti starej matky odísť za prácou. Matka maloletého dieťaťa už viackrát opustila spoločnú domácnosť a dieťa nechala v starostlivosti starej matky. Je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do dočasnej osobnej starostlivosti starej matky C. B., nar. XX.XX.XXXX neodkladným opatrením, ktorá je ochotná postarať sa o maloleté dieťa.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností súd mal za preukázanú dôvodnosť návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP, nakoľko pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa nemajú rodičia vytvorené vhodné podmienky. Preto súd maloleté dieťa dočasne zveril do osobnej starostlivosti starej matky C. B., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 15P/127/2024. Zároveň uložil rodičom počas trvania dočasnej osobnej starostlivosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, a to mesačne, vždy do 20-teho dňa príslušného mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, a to od doručenia tohto rozhodnutia.

18. V danom prípade je potrebné chrániť práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa, ktoré sú prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline cestou Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, a to písomne.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.